

viite: Lausuntopyyntö 26.6.2013 LVM/1193/07/2013

Savon Kuituverkko Oy:n lausunto laajakaistahankkeen toisen väliarvioinnin keskustelumuistiosta

Lausuntopyynnössä esitettyihin kysymyksiin olemme antaneet seuraavia näkemyksiä sekä ehdotuksia:

1. Ensimmäisessä väliarvioinnissa ratkaisematta jääneet ongelmat:

Keskeinen ongelma mielestämme on ns. olemassa olevan 100 Mbit/s liityntäpisteen tulkinta. Tätä koskevaa laajakaistalain tulkintaa tulisi edelleen muuttaa niin, että tukikelvottomalla liityntäpisteellä tarkoitetaan ainoastaan sellaista olemassa olevaa liityntäpistettä, josta todellisuudessa tarjotaan viestintäpalveluja; pelkkä tekninen mahdollisuus ei tarkoita sitä, että liityntäpisteestä tultaisiin koskaan tarjoamaan palveluja loppuasiakkaille. Nykyinen tulkinta luo perusteettomasti tukikelvottomia alueita ja merkittäviä lisäkustannuksia ko. liityntäpisteen läheisyydessä asuvien kuluttajien viestintäpalvelujen toteuttamiselle sekä asiakkaan että operaattorin näkökulmasta.

2. Laajakaistahankkeita toteuttavien pienten operaattoreiden toimintaedellytysten parantaminen

Pienten operaattoreiden toimintaedellytyksiä voitaisiin parantaa seuraavilla tavoilla:

- Laajakaistarakentamiseen liittyvän tuen hakuprosessia tulisi edelleen yksinkertaistaa ja nopeuttaa; vastaava menettely, mitä noudatetaan muun hanketoiminnan (esim. EU-rahoitus ja ELY) osalta:
  - Tukipäätöksen osalta hakija esittää alustavan teknisen suunnitelman rakennettavan verkon osalta ja tarkka kuvaus verkosta vaadittaisiin vasta maksatusvaiheessa.
  - Tämä nopeuttaisi hakemusten käsittelyä, mutta varmistaisi edelleen sen, että tukea maksetaan vain todellisten kustannusten mukaisesti. Pitkät käsittelyajat sitovat tarpeettomasti pienten toimijoiden pääomia ja resursseja, jotka niiden tulisi voida käyttää varsinaiseen toimintaansa.

viite: Lausuntopyyntö 26.6.2013 LVM/1193/07/2013

- Keskeinen pienten operaattoreiden toimintaedellytyksiin vaikuttava asia on yksityisen rahoituksen saaminen laajakaistahankkeisiin. Sen osalta haasteeksi ovat nousseet erityisesti rahoitukselle vaadittavat takaukset ja niistä perittävät korvaukset (Safe Harbour).
  - Tulisi sekä kehittää uusia rahoitus-/takausmalleja että helpottaa nykyisten rahoitusinstrumenttien saatavuutta (Finnvera, NIB, EIB)
- Toimintaedellytyksiä parantaisi myös se, että tukikelpoisuuden määritelmiä tarkasteltaisiin uudelleen
  - Nykyisen määritelmän mukaan markkinaehtoiseksi rajautuu alueita, jotka todellisuudessa eivät koskaan toteutumaan ns. kaupallisin ehdoin.
  -

3. Laajakaistahankkeiden rahoitustarpeet ennen vuotta 2015 ja sen jälkeen

Näemme tärkeänä, että laajakaistahankkeen rahoitus turvataan tuleville vuosille, myös 2015 vuoden jälkeen, vähintään vuoteen 2020 saakka.

Valtion lisärahoituksesta päätettäessä on huomioitava, että investointi maksaa itsensä valtiolle verotuloina takaisin sekä työllistää alueellisesti merkittävästi rakentamisaikana.

Pohjois-Savon laajakaistarakentamisen hankeohjelmasta on oman arviomme mukaan 2015 loppuun mennessä toteutumassa noin puolet. EU- tuen piirissä olevat hankkeet ehdittäneen toteuttaa niiltä osin kun ko. tuen piirissä olevat kunnat ovat niitä omalta osaltaan valmiita rahoittamaan. Valtion laajakaistatukirahaa tullaan varmasti tarvitsemaan Pohjois-Savossa lisää, jos tavoitellaan mahdollisimman kattavaa palveluntarjontaa koko maakunnassa.

Palvelujen kysyntä ja toisaalta kuntarahoituksen epävarmuus 2015 jälkeen ovat vaikeasti arvioitavissa vielä tällä hetkellä. Erittäin harvaan asutuilla alueilla sekä vaikeiden maasto-olosuhteiden alueilla on löydettävä myös muita teknisiä ratkaisuja kuin Kuitu Kotiin- rakentamismalli ja näille hyväksyttävä rahoitus-/tukimalli.

viite: Lausuntopyyntö 26.6.2013 LVM/1193/07/2013

4. Kuntien toimien tukeminen laajakaistahankkeiden toteuttajan löytämiseksi

Laajakaistahankkeen toteutus on viivästynyt koko valtakunnassa isojen, perinteisten toimijoiden vähäisen kiinnostuksen johdosta. Tämä on johtanut tilanteeseen, jossa kunnat ovat perustaneet omia yhtiöitään tai osuuskuntia hankkeiden toteuttamiseen.

Pohjois-Savossa tilanne on kohtuullisen hyvä, mutta samalla on todettava, että osa hankealueista on mahdollista toteuttaa vain ns. HMV- operaattorin toimesta edellä esitetyn tukikelvottomien alueiden määrittelyn näkökulmasta.

Kuntaomisteisen yhtiön perustaminen ja liiketoiminnan käynnistäminen vie runsaasti aikaa ja tuo tätä kautta lisähaasteita muutenkin kireän rakentamis- ja tukiaikataulun suhteen. Olemme joutuneet toteamaan tämän oman toimintamme osalta ja toivomme, että muut vastaavat toimijat pääsevät jo helpommin ja joustavammin liikkeelle.

Suurimmat haasteen kuntien etenemiselle muodostavat nyt voimassa oleva vuoden 2013 (ns. 22 % kunnat) ja vuoden 2015 aikaraja sekä epäselvyys tuen riittävydestä. Vuoden 2015 aikarajasta luopuminen ja tuen jatkuvuuden turvaaminen vähintään vuoteen 2020 ovat näkemyksemme mukaan tässä tilanteessa oikeita ratkaisuja hankkeiden toteuttamisen turvaamiseksi.

5. Laajakaistahankkeisiin liittyvän lupamenettelyn tehostaminen

Esitys yhdestä palvelupisteestä lupamenettelyn osalta on vähintäänkin kannatettava. Laajakaistahankkeisiin liittyvää hallinnointia helpottaa ja nopeuttaa merkittävästi, jos kaikki luvat voitaisiin hakea yhdeltä viranomaiselta. Oman kokemuksemme perusteella on kuitenkin vaikeaa nähdä, että tällaista toimintamallia saataisiin luotua nykyisten aikarajojen puitteissa.

Emme missään tilanteessa kannata kaapeleiden metripohjaista sijoitusmaksua, koska se toisi merkittävän lisäkustannuksen laajakaistahankkeille sekä yleensä kuiturakentamiselle.

viite: Lausuntopyyntö 26.6.2013 LVM/1193/07/2013

Metripohjainen maksu johtaisi myös tilanteeseen, jossa eri kunnat ja maakunnat ovat keskenään täysin eriarvoisessa asemassa. Erityisesti alueilla, jossa välimatkat ovat pitkät, nousisi sijoitusmaksujen osuus hankkeiden kokonaiskustannuksista huomattavan korkeiksi.

6. *Vapaa-ajan asuntojen laajakaistayhteyksien edistäminen hankealueilla*

Vapaa-ajan asuntojen laajakaistayhteyksien kehittäminen ja edistäminen osana 100 Mbit/s laajakaistahanketta on kannatettavaa erityisesti niillä alueilla, joilla matkailuelinkeinoilla on merkittävä vaikutus alueen talouteen. Vapaa-ajanasunnot tukevat hankealueille rakennettavien verkkojen kannattavuutta ja ne tulisi rakentaa mahdollisuuksien mukaan osana alueen muuta laajakaistarakentamista. Vapaa-ajanasuntojen laajakaistayhteydet tulee vähintäänkin huomioida niin, että niitä koskevat varaukset liityntäpisteiden ja kaapeleiden mitoituksissa katsottaisiin tukikelpoisiksi varsinaisessa laajakaistahankkeessa.

7. *Euroopan digitaalisen agendan huomioiminen Suomessa*

Euroopan komission digitaalisen agendan tavoitteet ovat kannatettavia, mutta Suomen tulisi tavoitella edelleen mahdollisimman kattavaa, tällä hetkellä vähintään 100 Mb/s nopeuteen kykenevää verkkoinfrastruktuuria joka tulevaisuudessa mahdollistaa vähintään 1000 Mb/s ja sitä nopeammat yhteydet.

Teknologisena ratkaisuna valokuitu on edelleen kannatettavin vaihtoehto. Langattomien 4G-ratkaisujen toteutuminen haja-asutusalueilla on yhä epävarmaa. Toisaalta ns. haja-asutusalueen 4G-ratkaisuksi nimetyllä 800 MHz:n taajuudella ei tulla pääsemään samoihin nopeuksiin, kuin korkeammilla taajuuksilla. Epävarmaa on, päästäänkö 800 MHz:n taajuudella todellisessa käytössä edes digitaalisen agendan 30 Mb/s nopeus-tavoitteeseen. Lisäksi tulee muistaa, että nopeat internetyhteydet nähdään haja-asutusalueilla myös keinona parantaa TV-palvelujen tarjontaa ja näkyvyyttä.

viite: Lausuntopyyntö 26.6.2013 LVM/1193/07/2013

Lisätietoja puoleltamme antaa tarvittaessa toimitusjohtaja Pekka
Laukkarinen, 050-514 2000, pekka.laukkarinen@savonkuitu.fi

Kuopiossa, 23. elokuuta 2013

SAVON KUITUVERKKO OY

Pekka Laukkarinen
toimitusjohtaja